

SCRIPTA

Numéro Scripta : 1885

Auteur(s) : Eugène III [pape]

Bénéficiaire(s) : Algare, Coutances (évêque)

Genre d'acte : bulle

Authenticité : non suspect

Datation : [1145-1151]

Action juridique : confirmation

Langue du texte : latin

Analyse

Le pape Eugène III confirme les églises et les biens de l'église cathédrale de Coutances.

Tableau de la tradition

Éditions principales

a. Piolin Paul, Sainte-marthe Denis de, *Gallia Christiana in provincias ecclesiasticas distributa*, t. XI, Paris, Palmé, 1874, Instrumenta ecclesiae Constantiensis, n° XIII, col. 239-241.

Dissertation critique

Pontificat d'Eugène III, 1145-1153 ; épiscopat d'Algar, 1132-1151.

Texte établi d'après a

Eugenius episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Algaro Constantiensi episcopo, ejusque successoribus instituendis in perpetuum. Ex injuncto nobis a Deo apostolatus officio, fratres nostros episcopos, tam vicinos quam longe positos, debemus diligere, et ecclesiis in quibus Domino militare noscuntur, suam justitiam conservare ; ut quemadmodum patres vocamur in nomine, ita nihilominus comprobemur in opere. Hujus rei gratia, venerabilis frater in Christo Algare episcopo, tuis justis postulationibus clementer annuimus, et Constantiensem ecclesiam, cui, Deo auctore, præsides, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus, et præsentis scripti privilegio communimus ; statuentes ut quascumque possessiones, quæcumque bona in præsentiarum juste et canonice possides, aut in futurum largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, Deo propitio, poteris adipisci, firma tibi tuisque successoribus, et per vos eidem ecclesiæ illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Medietatem civitatis Constantiensis cum medietate telonei, et molendinis quæ in eodem loco habes, et parco, et terris pinceralarum ; moltam Buinoldevillæ ; medietatem piscariæ in Sena fluvio ; ecclesiam sancti Laudi supra Viram fluvium, cum ecclesia sanctæ Mariæ in castro ejusdem loci ; ecclesiam sancti Ægidii ; ecclesias Verevillæ et Linnevillæ, cum omnibus appenditiis suis: ecclesiam S. Mariæ de Cæsaris-burgo, cum ecclesia sanctæ Trinitatis, et ecclesia sanctæ Mariæ de Tourlavilla, et capella de Flamengiis, et terris Angoti capellani, cum decimis omnibus et aliis ad easdem ecclesias pertinentibus ; totam decimam telonei in præfato castro Cæsaris-burgi, cum mansura trium burgensium, et libertatibus et immunitatibus, tam in foro quam in forestis ejusdem castri, quæ hactenus rationabiliter habuisti ; ecclesiam sanctæ Mariæ de Eccheldevilla, cum decimis, terris, domibus, et aliis appenditiis suis ; ecclesiam de Alrenoio, cum terra quatuor boum ; ecclesiam S. Salvatoris in Gersoio, cum terris, decimis, et aliis pertinentiis suis ; ecclesiam d'Essert, cum decimis et terra ad eam pertinentibus ; carrucatum unam terræ in Kravarreio ; ecclesiam sancti Nicolai de Barbe-fleur, duas partes decimarum de Valoniis, et de Yvetot, et de Hubervilla ; domos virgultuum ; triginta acras terræ quæ habes in

Valloniis, cum libertatibus et quietudinibus in foresta comitis, ad opus tuum et hominum tuorum, sicut hactenus et rationabiliter habuisti ; ecclesiam sanctæ Mariæ de Pupevilla, cum cimiterio, decimis, terra Radulphi de Spalda, et aliis pertinentiis suis ; ecclesiam sanctæ Mariæ de Hulmo ; capellam S. Nicolai, et terram in eodem burgo quæ ad jus pertinet, et ex consuetudinibus et libertatibus quas in eodem loco juste habes ; piscariam in Viria fluvio ; apud Merri decimas linguarum cenarum, quæ capiuntur inter Tar et Tarel fluvios ; decimas venationum in omnibus forestis comitis de toto Constantino et de Domfront ; in palleis castrum sancti Laudi cum omnibus appenditiis suis ; Blandevillam, cum molendino et aliis adjacentiis suis ; Sollam cum appenditiis suis ; Bonumfossatum cum pertinentiis suis ; Caugiacum cum adjacentiis suis ; sanctus Ebremundus cum pertinentiis suis ; feudum Radulphi de sancto Ægidio ; feudum Roberti quod est in aquis ; feudum quod tenet de te Richardus ; feudum quod tenet Hugo Murdrac in Trailiaco, feudum quod tenet Robertus de Salceio ; in Haia, Fodevillam ; terram aucupum in Lingrevilla ; terram de Alodio, et terram de Crapolt-lucorum cum appenditiis suis: in Cadomo quatuor acras prati. Præterea præsentis decreti auctoritate sancimus ut Constantiensis episcopatus fines quieti deinceps omnino, et tam tibi quam tuis successoribus conserventur, sicut tu ipse et prædecessores tui, hactenus quiete et legitime possedisti. Ad hæc adjicientes etiam, statuimus ut archidiacono Constantiensis ecclesiæ in curia alicujus laïci causam tractare ecclesiasticam liceat. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum locum temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur tuis ac pauperum Christi usibus omnimodis profutura, salva sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisve persona hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, sanctione canonica, si non reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine Dei et Domini redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat: cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant, amen.